

РЕКОМЕНДАЦІЇ «ЯК УБЕЗПЕЧИТИСЯ ВІД ПОТРАПЛЯННЯ В СИТУАЦІЮ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ»

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ – КРИМІНАЛЬНИЙ ЗЛОЧИН, ПОКАРАННЯ ЗА ЯКИЙ ПЕРЕДБАЧЕНО КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ.

Сьогодні багато українських громадян і громадянок, які вимушені виїхати за кордон, шукають прихисток та можливість працевлаштування. Однак пропозиції влаштування на роботу можуть бути небезпечними і призвести до потраплення в ситуацію торгівлі людьми, експлуатації та насильства.

Користуючись уразливим становищем, вдаючись до обману, шантажу та насильства, злочинці можуть примушувати вас до трудового, сексуального рабства або інших форм торгівлі людьми.

Якщо ви їдете за кордон працювати:

- i** перевірте, чи має українська фірма, яка пропонує вам роботу за кордоном, ліцензію на такий вид діяльності, як «посередництво у працевлаштуванні за кордоном», видану Міністерством соціальної політики України, та копію дозволу на працевлаштування громадян України, виданого роботодавцю уповноваженим органом країни працевлаштування, або копію ліцензії на провадження посередницької діяльності в працевлаштуванні громадян України, виданої відповідним органом країни працевлаштування посереднику. Зазначені документи повинні бути засвідчені згідно із законодавством країни їхньої видачі та легалізовані в консульській установі України;
- i** перевірити наявність ліцензії у посередника, її актуальність та вид діяльності, на який вона видана, можна на сайті Міністерства соціальної політики України – <https://bit.ly/3NSdcU0>;
- i** перебуваючи на фірмі з посередницьких послуг, ви повинні ознайомитися з такими документами: копією свідоцтва про державну реєстрацію, оригіналом ліцензії, інформацією про повне найменування посередника (його адресою, номерами телефонів, ПІБ керівників чи власників), з номерами телефонів місцевого органу державної служби зайнятості України, з нормативно-правовими актами, яких повинен дотримуватися посередник при наданні посередницьких послуг у працевлаштуванні українських громадян за кордоном, витягами з Закону України «Про захист прав споживачів» у частині надання послуг, книгою відгуків та пропозицій;
- i** фірма-посередник має надати проект трудового договору з іноземним роботодавцем, завірений останнім, у якому повинна міститися повна інформація про умови роботи: тривалість робочого дня, вихідні дні, оплату праці, умови проживання, медичне страхування, зокрема від нещасного випадку, хвороби;
- i** згідно з законодавством України, фірма, яка пропонує посередництво в працевлаштуванні за кордоном, не має права брати передоплату в будь-якій формі за надання послуг до укладання трудового договору з іноземним роботодавцем;

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО СЛУЖБОВА, ТУРИСТИЧНА ТА ГОСТЬОВА ВІЗИ НЕ ДАЮТЬ ПРАВА НА ЛЕГАЛЬНУ РОБОТУ ЗА КОРДОНОМ.

- i** у разі, якщо ви вирішили скористатися послугами фірми-посередника, необхідно обов'язково оформити свої відносини з нею у формі письмового договору на надання посередником послуг із працевлаштування за кордоном (із зазначеними номером, місцем та датою укладання договору, назвою та адресою посередника, номером видачі ліцензії на посередництво в працевлаштуванні на роботу за кордоном, місцем підписання трудового договору з роботодавцем, правами, обов'язками та відповідальністю сторін, умовами зміни, розриву та анулювання договору, порядком вирішення спірних питань, визначенням форс-мажорних обставин і дій сторін при їхній появі, переліком додаткових платних послуг, строком дії договору, реквізитами сторін договору);
- i** вам необхідно отримати від посередника квитанцію, що йому сплачені кошти за надані послуги з посередництва у працевлаштуванні;
- i** договір укладається в двох примірниках: один передається клієнту, а другий залишається у посередника. Договір повинен бути написаний мовою, якою ви вільно спілкуєтесь;
- i** підписання трудового договору є обов'язковою умовою легального працевлаштування;
- i** уникайте в контракті фраз на кшталт: «та інші види робіт», «всі роботи на вимогу роботодавця». Це може призвести до роботи в будь-якій сфері, зокрема й до різних проявів торгівлі людьми;
- i** погоджуйтеся на сприяння в працевлаштуванні лише на умовах оформлення спеціальної робочої візи. **Пам'ятайте, що службова, туристична та гостьова візи не дають права на легальну роботу за кордоном.**
- i** Важливо, якщо ви перебуваєте в країнах ЄС та отримали тимчасовий захист, то ви маєте законні підстави для працевлаштування за кордоном (відповідно до Директиви ЄС 2001/55);
- i** зателефонуйте до посольства тієї країни, в яку плануєте їхати працювати, та уточніть, чи відкриваються на даний момент робочі візи для громадян України за даною спеціальністю, а також спитайте, які документи треба надати для відкриття робочої візи і скільки вона коштуватиме;
- i** обов'язково дізнайтесь у свого закордонного роботодавця про медичне обслуговування та соціальний захист, на які ви можете розраховувати. Пам'ятайте, що роботодавці мають обов'язки стосовно своїх працівників;
- i** додатково пошукайте відгуки про обране вами місце роботи на форумах в мережі Інтернет;
- i** пам'ятайте, що наявність копії закордонного паспорта чи копії довідки про присвоєння ідентифікаційного номера значно полегшить процедуру відновлення документів у разі необхідності;
- i** надайте інформацію рідним і/або друзям про детальне місце свого перебування за кордоном, а також залишіть їм детальну інформацію про вашого роботодавця;
- i** придумайте кодове слово або фразу для рідних і друзів на випадок, якщо ви потрапите в небезпеку або в ситуацію торгівлі людьми;
- i** у разі небезпеки телефонуйте в посольство України та місцеві екстрені служби допомоги.

ПІДПИСАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ Є ОБОВ'ЯЗКОВОЮ УМОВОЮ ЛЕГАЛЬНОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ.

Якщо ви шукаєте роботу, перебуваючи за кордоном:

Перебуваючи за кордоном та намагаючись знайти роботу, в першу чергу, звертайте увагу на ті пропозиції, які мають детальну інформацію про працедавця та середньо-статистичну заробітну платню за стандартні умови праці. Відмовтеся від підозрілих чи невігідних пропозицій. Для безпечного працевлаштування дійте наступним чином:

- скористайтесь пропозицією про контакти від волонтерів закордонних організацій, відвідайте центр допомоги для українських громадян;
- зверніть увагу та вивчіть стандартні умови праці в тій країні, де ви перебуваєте;
- дізнайтеся точну інформацію про місце та вид роботи – авторитетна компанія чи агентство матиме всю інформацію в Інтернеті, включаючи контакти та інформацію про власників тощо;
- під час особистого спілкування з роботодавцем стежте за змінами в поведінці – наприклад, зважайте на раптову зміну дати від'їзду, на пропозиції про відкладення формальностей на невизначений термін, на тиск щодо прийняття подальших змін тощо;
- запитайте у роботодавця про трудовий договір/угоду, в якому/якій вказано, де, коли, яку роботу і за яку заробітну плату ви виконуватимете;
- не підписуйте документів, у яких ви чогось не розумієте, або якщо вас занадто кваплять – добросовісний та авторитетний роботодавець дозволить вам ретельно ознайомитися з документом та/або перекласти його за потреби;
- зробіть фото кожного підписаного вами документу;
- обов'язково візьміть один примірник договору для себе;
- за можливості відкрийте банківський рахунок для отримання заробітної платні. Вкажіть номер банківського рахунку в трудовому договорі.

КОРИСТУЮЧИСЬ УРАЗЛИВИМ СТАНОВИЩЕМ, ВДАЮЧИСЬ ДО ОБМАНУ, ШАНТАЖУ ТА НАСИЛЬСТВА, ЗЛОЧИНЦІ МОЖУТЬ ПРИМУШУВАТИ ВАС ДО ТРУДОВОГО, СЕКСУАЛЬНОГО РАБСТВА АБО ІНШИХ ФОРМ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ.

Маркери ризиків під час пошуку роботи, перебуваючи за кордоном:

- оголошення про роботу містить: вартість оплати праці, котра значно перевищує ту, що встановлена в країні за стандартними умовами праці; невизначений графік роботи; низько кваліфіковану роботу за високою зарплатою; пропозицію про грошовий внесок до початку роботи; дискримінацію за віком чи статтю та інші нереалістичні обіцянки;
- зусуріч для співбесіди запропонована в неформальному не призначеному для співбесіди місці;
- представник роботодавця нервує, пришвидшує вас, тисне, погрожує щодо ухвалення рішення про влаштування на роботу тут і зараз;
- вам пропонують огразу підписати документи/договір чи угоду про роботу;
- відсутня контактна та адресна інформація про роботодавця;
- при особистому спілкуванні з роботодавцем відсутні правила ділового етикету та конкретизації щодо трудових обов'язків;
- вас просять віддати ваші документи нібито для вашого влаштування на роботу тощо.

ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ СИТУАЦІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ ПЕРЕКОНАЙСЯ, ЩО ВСЕ БЕЗПЕЧНО!

Щоб отримати консультацію, зателефонуйте на:

- Національну гарячу лінію з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації за номером **0 800 500 335** або **116 123** з мобільного. Дзвінки анонімні та безкоштовні з мобільного телефону в Україні. **Лінія працює 24/7;**
- Національну гарячу лінію з питань протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів за номером **0 800 505 501** або **527** з мобільного. Дзвінки анонімні та безкоштовні з мобільного телефону в Україні. **Лінія працює щодня з 8:00 до 20:00;**
- Гарячу лінію з питань протидії торгівлі людьми, домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей за номером **1547.**

